

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 125. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359542800.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Det begyndte at blive mørkt, Venus lyste stærkt og Bjergenes kraftige Sider og Kløfter begyndte at antage de fantastiske Træk, som det hører Mørket til at give. Men Præget blev ikke hvad vi Nordboere kalder romantisk. Igennem det fine Olivenløv blinkede endnu Havet, delt af Blade og Grene, med sin stærke blaa Farve. Da følte jeg, at der er en Verden, den, af hvilken Neapels Golf er et Billede, som Shakespeare ikke kender, 126 fordi den er stor uden Rædsel og dejlig uden romantiske Taager og uden Alfespøgeri. Jeg forstod først nu ret Malere som Claude Lorrain og Poussin, forstod at deres klassiske Kunst svarer til en klassisk Natur, og forstod ved Modsætningen endnu dybere et Værk som Rembrandts Radering *De tre Træer*, der staar som besjælede Væsener, som nordiske Personligheder i den stride Regn paa den sumpede Mark. Jeg forstod, hvor naturligt det er, at et Land som dette ikke har frembragt en Shakespeare eller trængt til en Shakespeare, fordi Naturen selv her har paataget sig det Hverv, som Digterne maa udfylde i Norden. Poesi af den dybe, sjæleforskende Art er som kunstig Varme en Livsfornødenhed hvor Naturen er umild. Hernede har Poesien, lige fra Homer til Ariosto, kunnet nøjes med at være et Spejl, klart, simpelt og uden Fordobling, af den klare Natur. Den har ikke stræbt ned i Menneskehjertets Afgrunde. Den har ikke stræbt i Dybder og Huler at finde de Ædelstene, som Aladdin søgte, som Shakespeare fandt, men som Solguden her med fulde Hænder kaster ud over Jordens Overflade.